

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 14.9.2016
COM(2016) 594 final

2016/0284 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden tiettyihin verkkolähetyksiin ja televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetyksiin sovellettavien tekijänoikeuden ja lähioikeuksien käyttämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{ SWD(2016) 301 final }

{ SWD(2016) 302 final }

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Digitaaliset teknologiat helpottavat teosten ja muun suojatun aineiston levittämistä ja saatavuutta, ja 49 prosentilla eurooppalaisista internetin käyttäjistä onkin pääsy verkossa olevaan musiikkiin, audiovisuaaliseen sisältöön ja peleihin.¹ Lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot ja edelleenlähetyspalvelujen tarjoajat investoivat yhä enemmän digitaalisten ja verkkopalvelujen kehittämiseen radio- ja televisio-ohjelmien levittämistä varten. Lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot tarjoavat verkossa erityisesti rinnakkaislähetyspalveluja (TV- ja radiokanavat, jotka lähettävät ohjelmia verkossa perinteisten lähetystapojen, kuten satelliitin, kaapelin tai maanpäällisen verkon, ohella), catch up -televisiolähetyksiä² ja podcast-lähetyksiä. Vaikka verkkopalveluja on saatavilla yhä useampia, lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden ohjelmat eivät useinkaan ole muissa jäsenvaltioissa asuvien EU:n kansalaisten ulottuvilla verkossa. Lisäksi edelleenlähetyspalvelujen välityksellä tarjottava muiden jäsenvaltioiden televisio- ja radiokanavien valikoima vaihtelee EU:ssa.

Lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot lähettävät päivittäin runsaasti poliittisia, uutis-, kulttuuri-, dokumentti- tai viihdeohjelmia, joihin niillä on muualta saadut lisenssit tai joita ne tuottavat itse. Näissä ohjelmissa on monenlaista suojattua sisältöä, kuten musiikkiteoksia tai audiovisuaalisia, kirjallisia tai graafisia teoksia. Näitä varten on hankittava monenlaisia oikeuksia eri oikeudenhaltijoilta. Usein oikeudet on saatava lyhyessä ajassa, erityisesti jos kyse on uutisten tai ajankohtaisohjelmien valmistelusta. Jotta lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot voisivat tarjota palvelujaan maiden rajojen yli, niillä on oltava kyseisillä alueilla vaaditut oikeudet, mikä hankaloittaa oikeuksien hankkimisprosessia edelleen. Oikeuksien hankkiminen satelliitin välityksellä tehtäviin lähetyksiin helpottui satelliitti- ja kaapelidirektiivissä (direktiivi 93/83/ETY) vahvistetun alkuperämaan periaatteen soveltamisen myötä, sillä se teki mahdolliseksi oikeuksien hankkimisen vain yhdessä jäsenvaltiossa. Direktiiviä ei sovelleta lähetystoimintaa harjoittavan organisaation hankkiessa oikeuksia omia verkkopalvelujaan varten.

Edelleenlähetyspalvelujen tarjoajilla, jotka kokoavat useita televisio- ja radiokanavia paketeiksi, on myös vaikeuksia kaikkien niiden oikeuksien hankkimisessa, joita tarvitaan lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähettämiseksi. Satelliitti- ja kaapelidirektiivissä vahvistetaan pakollinen järjestelmä muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien kaapeleitse tapahtuvan edelleenlähettämisen yhteistä hallinnointia varten. Tämä oikeuksien hankkimista helpottava järjestelmä koskee vain kaapeleitse suljetun sähköisen viestintäverkon kautta tarjottuja edelleenlähetyspalveluja eikä esim. internetpohjaisen television kautta tarjottuja edelleenlähetyspalveluja (televisio tai radio sisäisessä televisiojärjestelmässä internet-protokollaan perustuvissa verkoissa). Voidakseen tarjota palvelujaan tällaisten edelleenlähetyspalvelujen tarjoajat joutuvat käymään läpi raskaan prosessin oikeuksien saamiseksi. Tämä koskee erityisesti muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähettämistä.

¹ Lähde: Eurostat, yhteisön vuoden 2014 tutkimus kotitalouksien ja yksityishenkilöiden tieto- ja viestintäteknologian käyttötottumuksista.

² Catch up -televisio tarkoittaa sitä, että kuluttajat voivat katsoa ohjelmia haluamaansa aikaan, ja se perustuu yleensä ohjelmaan annettavien oikeuksien rajaamiseen 7–30 päivään alkuperäisestä lähetyksestä.

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on edistää lähetysten oheismateriaalina tarjottavien verkkopalvelujen tarjoamista maiden rajojen yli ja helpottaa muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien digitaalisia edelleenlähetystyksiä suljetuissa verkoissa mukauttamalla unionin oikeudellista kehystä. Oikeuksien hankkimiseen liittyvien vaikeuksien ratkaiseminen antaa lähetystoimintaa harjoittaville organisaatioille ja edelleenlähetyspalvelujen tarjoajille mahdollisuuden laajentaa televisio- ja radio-ohjelmiansa saatavuutta kaikkialle EU:hun. Ehdotuksella saatetaan näin kuluttajien saataville enemmän muista jäsenvaltioista peräisin olevia televisio- ja radio-ohjelmia niin lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden verkossa tarjoamien oheispalvelujen kuin edelleenlähetyspalvelujen osalta. Ehdotuksessa otetaan käyttöön unionin yhteinen toimintatapa ja samalla pidetään yllä oikeudenhaltijoiden korkeatasoinen suoja. Näin edistetään sisämarkkinoiden toimintaa alueena, jolla ei ole sisäisiä rajoja.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Digitaalisten sisämarkkinoiden strategia Euroopalle³ sisältää useita aloitteita digitaalisen sisällön ja palvelujen sisämarkkinoiden toteuttamiseksi. Vuoden 2015 joulukuussa komissio otti ensimmäisen askeleen tätä kohti hyväksyessään verkkosisältöpalvelujen rajatylittävän siirrettävyyden varmistamista sisämarkkinoilla koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen⁴.

Tällä ehdotuksella vastataan yhteen digitaalisten sisämarkkinoiden strategian keskeisistä tavoitteista, joka on televisio- ja radio-ohjelmien saatavuuden laajentaminen verkossa kuluttajille kaikkialla EU:ssa. Edistämällä lähetysten oheismateriaalina tarjottavien verkkopalvelujen tarjoamista maiden rajojen yli ja helpottamalla muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien digitaalisia edelleenlähetystyksiä otetaan merkittävä askel kohti lähetysten sisällön rajatylittävän saatavuuden parantamista käyttäjien hyödyksi.

Tämä ehdotus on yhdenmukainen tekijänoikeuslainsäädännön kanssa ja erityisesti direktiivien 93/83/ETY, 2001/29/EY, 2006/115/EY ja 2014/26/EU kanssa. Näillä direktiiveillä ja tällä ehdotuksella parannetaan sisämarkkinoiden toimintaa, varmistetaan oikeudenhaltijoiden korkeatasoinen suoja ja helpotetaan oikeuksien hankkimista.

Ehdotuksella edistetään myös audiovisuaalisten mediapalveluiden rajatylittävää ulottuvuutta ja täydennetään näin direktiiviä 2010/13/EU⁵.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä SEUT-sopimus, 167 artiklan mukaan unioni ottaa kulttuuriin liittyvät näkökohdat huomioon perussopimusten määräysten mukaisessa toiminnassaan. Koska tällä ehdotuksella edistetään televisio- ja radio-ohjelmien saatavuutta, sillä parannetaan myös kulttuurisisällön, uutisten ja tiedon saatavuutta.

Ehdotuksella tuetaan kuluttajien intressejä parantamalla muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien saatavuutta, ja näin ollen se on johdonmukainen kuluttajansuojan alalla toteutettaviin EU:n toimintalinjoihin ja SEUT-sopimuksen 169 artiklaan nähden.

³ COM(2015) 192 final.

⁴ COM(2015) 627 final.

⁵ EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1–24.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämä asetusehdotus perustuu SEUT-sopimuksen 114 artiklaan. Artiklassa siirretään EU:lle valta antaa säädöksiä, joiden tavoitteena on sisämarkkinoiden toteuttaminen ja toiminta. Tähän sisältyy palvelujen tarjonnan ja vastaanottamisen vapaus.

EU on yhdenmukaistanut direktiivillä 2001/29/EY oikeudet, jotka ovat merkityksellisiä teosten ja muun suojatun aineiston verkossa tapahtuvan levittämisen sekä televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähettämisen kannalta (kuten oikeudet lähetyksen toistamiseen, yleisölle välittämiseen ja käyttöön saattamiseen).

Tällä asetusehdotuksella helpotetaan lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden verkossa tarjoamia oheispalveluja varten tarvitsemien oikeuksien hankintaa ottamalla käyttöön alkuperämaan periaate, jonka mukaan tekijänoikeustoimet tapahtuvat ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa lähetystoimintaa harjoittavalla organisaatiolla on päätoimipaikka. Sillä helpotetaan myös suljetuissa verkoissa (muutoin kuin kaapeleitse) tarjottavia edelleenlähetykspalveluja koskevien oikeuksien hankkimista ottamalla käyttöön pakollista yhteishallinnointijärjestelmää koskevat säännöt. Ehdotuksen tavoitteena on muun muassa ottaa huomioon teknologian kehitys, joka edellyttää aikaisemman yhdenmukaistetun oikeudellisen kehysten muuttamista.

Ehdotettu sääntelytapa on asetus, sillä on tarpeen varmistaa sääntöjen suora sovellettavuus ja se, että niiden avulla tavoitteeseen päästään yhdenmukaisella tavalla.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Tämän ehdotuksen kohteena on televisio- ja radio-ohjelmien parempi saatavuus unionin kansalaisten keskuudessa, mikä on luonteeltaan olennaisesti rajatylittävä kysymys. Vain unionin instrumentilla voidaan vahvistaa sääntö, jolla alkuperämaan periaatetta sovelletaan televisio- ja radio-ohjelmien rajatylittäviin lähetyksiin. Edelleenlähetysoikeuksien käytön osalta vain unionin instrumentilla voidaan poistaa markkinoiden hajanaisuus digitaalisia edelleenlähetykspalveluja koskevien oikeuksien hallinnoinnin suhteen ja näin ollen taata oikeusvarmuus edelleenlähetykspalvelujen tarjoajille. Tästä huolimatta jäsenvaltioiden olisi määritettävä tietyt erityissäännökset, jotka koskevat suljetuissa verkoissa tarjottujen edelleenlähetykspalvelujen pakollisen yhteishallinnointijärjestelmän soveltamista.

• Suhteellisuusperiaate

Ehdotuksella otetaan käyttöön mekanismeja, joilla helpotetaan tekijänoikeuden ja lähioikeuksien hankkimista tietyntyyppisiä suljettujen verkkojen välityksellä tapahtuvia televisio- ja radio-ohjelmien verkkolähetyksiä ja edelleenlähetyksiä varten. Se koskee nimenomaan vain tiettyjä markkinoiden osa-alueita (lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden verkossa tarjoamat oheispalvelut ja tietyt internetpohjaisen television ja muiden ”suljettujen” sähköisten viestintäverkkojen kautta tarjotut edelleenlähetykspalvelut). Muut palvelut (esim. tilattavat palvelut, jotka eivät liity tiettyyn lähetykseen) jäävät sen kohdealan ulkopuolelle. Ehdotuksessa ei myöskään velvoiteta lähetystoimintaa harjoittavia organisaatioita tarjoamaan oheisverkkopalveluitaan maiden rajojen yli eikä edelleenlähetykspalvelujen tarjoajia tarjoamaan muista jäsenvaltioista peräisin olevia ohjelmia. Ehdotuksella ei estetä sopimuspuolia käyttämästä unionin lainsäädännön mukaisesti sopimusvapauttaan niiden oikeuksien käytön rajoittamiseksi, joihin tässä asetuksessa vahvistettu alkuperämaan periaate vaikuttaa.

Lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden verkossa tarjoamia oheispalveluja koskevien oikeuksien hankkimiseen sovellettavan alkuperämaan säännön perusteella paikannetaan ainoastaan oikeuksien käytön kannalta olennaisia tekijänoikeustoimia (esim. lisenssin hankkiminen). Sen vuoksi alkuperämaan sääntö ei koske olennaisten tekijänoikeustoimien paikantamista silloin, kun oikeuksia ei vielä ole saatu (esim. luvattomien lähetysten tapauksessa).

Edelleenlähetysoikeuksien osalta ehdotus koskee vain edelleenlähetysoikeuksien käyttöä, eikä siinä puututa itse oikeuksien sisältöön. Edelleenlähettäminen kuuluu ehdotuksen kohdealaan niiltä osin kuin edelleenlähettäminen koskee muista jäsenvaltioista peräisin olevia televisio- ja radio-ohjelmia.

- **Toimintatavan valinta**

Asetusta sovelletaan suoraan jäsenvaltioissa, minkä ansiosta tällä välineellä taataan sääntöjen yhdenmukainen soveltaminen kaikkialla unionissa ja niiden samanaikainen voimaantulo. Näin voidaan taata täysi oikeusvarmuus eri alueilla toimiville palveluntarjoajille. Tämän ehdotuksen säännösten suoran sovellettavuuden tarkoituksena on estää oikeudellinen hajanaisuus ja tarjota yhdenmukaistetut säännöt, joilla edistetään niin edelleenlähetyspalvelujen tarjoamista kuin televisio- ja radio-ohjelmien tarjoamista verkossa maiden rajojen yli.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Komissio teki arvioinnin direktiivistä 93/83/ETY⁶ ja erityisesti alkuperämaan periaatteen tehokkuudesta ja asianmukaisuudesta, sillä sitä sovelletaan satelliitin välityksellä tehtäviin lähetyksiin, ja kaapeleitse tehtävien edelleenlähetysten pakollista yhteishallinnointia koskevista säännöistä. Arvioinnista kävi ilmi, että nämä mekanismit ovat helpottaneet tekijänoikeuden ja lähioikeuksien hankkimista rajatylittäviä satelliittilähetyksiä sekä muista jäsenvaltioista peräisin olevia kaapeleitse tapahtuvia samanaikaisia edelleenlähetyksiä varten. Arvioinnissa todettiin kuitenkin, ettei direktiiviä 93/83/ETY sen teknologisesti spesifien säännösten vuoksi sovelleta viime vuosina markkinoille tulleisiin uusiin digitaalisiin teknologioihin, joita käytetään televisio- ja radio-ohjelmien lähetyksiin ja edelleenlähetyksiin.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Direktiivin 93/83/ETY tarkistamista koskeva julkinen kuuleminen⁷ järjestettiin 24. elokuuta ja 16. marraskuuta 2015 välisenä aikana. Siinä vastaajia pyydettiin antamaan palautetta satelliitin ja kaapelin välityksellä tapahtuvien lähetysten toiminnanharjoittajien oikeuksien hankkimista koskevien sääntöjen toimivuudesta ja arvioimaan mahdollista tarvetta näiden sääntöjen laajentamiseksi verkkolähetyksiin ja muilla tavoilla kuin kaapeleitse tehtäviin edelleenlähetyksiin. Sen lisäksi komissio kävi vuosina 2015–2016 sidosryhmien (julkiset ja kaupalliset lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot, televiestintäoperaattorit, oikeudenhaltijat ja yhteishallinnointiorganisaatiot) kanssa kattavia keskusteluja, jotka koskivat televisio- ja radio-ohjelmien verkkolähetyksiä ja edelleenlähetyksiä.

⁶ Ks. sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman jälkiarviointi satelliitti- ja kaapelidirektiivistä (93/83/ETY).

⁷ Ks. tiivistelmäraportti satelliitti- ja kaapelidirektiivin tarkistamista koskevaan julkiseen kuulemiseen saaduista vastauksista <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/full-report-public-consultation-review-eu-satellite-and-cable-directive>

Kuluttajat kannattavat yleisesti alkuperämaan periaatteen kattavaa laajentamista kaikkiin verkkopalveluihin, vaikkakin osa kuluttajista katsoo, ettei tämä mekanismi välttämättä riitä varmistamaan lähetysten rajatylittävää saatavuutta. Kaikki julkiset lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot sekä kaupalliset radiokanavat kannattavat alkuperämaan periaatteen soveltamista lähetyksiin liittyviin verkkopalveluihin. Kaupalliset lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot, oikeudenhaltijat ja yhteishallinnointiorganisaatiot puolestaan ilmaisivat suhtautuvansa erittäin varauksellisesti alkuperämaan periaatteen soveltamisalan laajentamiseen. Niiden mielestä laajentaminen rajoittaisi niiden mahdollisuuksia oikeuksien lisensointiin alueellisella tasolla.

Kuluttajat, kaapeli- ja televiestintäoperaattorit, julkiset lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot ja suurin osa yhteishallinnointiorganisaatioista kannattavat ajatusta pakollisen yhteishallinnointijärjestelmän mahdollisesta laajentamisesta televisio- ja radio-ohjelmien samanaikaisiin, muilla tavoilla kuin kaapeleitse toteutettaviin edelleenlähetyksiin. Monet yhteishallinnointiorganisaatiot ja julkiset lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot sekä jotkut kaapeli- ja televiestintäoperaattorit ovat vahvasti sen kannalla, että laajentamisen tulisi rajoittua ”suljettuihin ympäristöihin”, jotka toimivat kaapeliverkkoa vastaavalla tavalla. Monet oikeudenhaltijat vastustavat pakollisen yhteishallinnointijärjestelmän mahdollista laajentamista sen vuoksi, että sillä saattaa olla haitallisia vaikutuksia markkinoihin. Myös kaupalliset lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot ovat yleensä sitä vastaan.

Tämän ehdotuksen kohteena olevissa toimenpiteissä on huomioitu useita sidosryhmien ilmaisemia huolenaiheita, liittyen erityisesti alkuperämaan periaatteen laajentamiseen (esim. lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden tilattavat videopalvelut eivät kuulu ehdotuksen soveltamisalaan, ja toimenpiteissä puututaan vain sellaisten oikeuksien hankkimiseen, joita tarvitaan verkossa tarjottavia oheispalveluja varten) ja oikeuksien pakolliseen yhteishallinnointimekanismiin (joka koskee vain suljettuja verkkoja).

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

EU:n tekijänoikeussäätöjen soveltamisesta digitaaliseen ympäristöön on tehty oikeudellisia ja taloudellisia tutkimuksia⁸⁹ (erityisesti digitaalisessa verkossa tehtävien edelleenlähetyksen ja verkkolähetyksen osalta). Vuosina 2015–2016 satelliitti- ja kaapelidirektiivin ja sen soveltamisalan mahdollisen laajentamisen arvioinnin tueksi tehtiin myös tutkimus¹⁰.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotuksesta tehtiin vaikutustenarviointi¹¹. Sääntelyntarkastelulautakunta antoi 22. heinäkuuta 2016 myönteisen lausunnon sillä edellytyksellä, että vaikutustenarviointia¹² parannetaan jatkossa. Lopullisessa vaikutustenarvioinnissa otetaan huomioon kyseisessä lausunnossa esitetyt huomiot.

⁸ ”Study on the application of Directive 2001/29/EC on copyright and related rights in the information society” (ks. erityisesti tekijänoikeudella suojatun sisällön edelleenlähettämistä digitaalisissa verkoissa koskeva osa ”retransmission of copyright-protected content in digital networks”): http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/studies/index_en.htm;

Tutkimus saataville laittamisen oikeudesta ja siitä, miten se liittyy rajatylittävien digitaalisten lähetysten toistamiseen: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/141219-study_en.pdf

⁹ Taloudellinen analyysi saataville laittamista koskevien oikeuksien alueellisista näkökohdista EU:ssa: http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/studies/1403_study1_en.pdf

¹⁰ Kyselytutkimus ja tiedonkeruu satelliitti- ja kaapelidirektiivin 93/83/ETY ja sen soveltamisalan mahdollisen laajentamisen arvioinnin tueksi, 2016 [Add reference when published].

¹¹ Lisätään linkki vaikutustenarviointiin ja tiivistelmään.

¹² Lisätään linkki sääntelyntarkastelulautakunnan lausuntoon.

Vaikutustenarvioinnissa tarkastellaan kahta vaihtoehtoista toimenpidekokonaisuutta, joilla helpotetaan oikeuksien hankkimista i) televisio- ja radio-ohjelmien verkkolähetystyksiä varten sekä ii) televisio- ja radio-ohjelmien digitaalisia edelleenlähetystyksiä varten.

Televisio- ja radio-ohjelmien verkkolähetysten osalta lähtökohtaisen vaihtoehdon lisäksi tarkasteltiin kolmea toimenpidevaihtoehtoa. Vaihtoehto 1 (ei lainsäädännöllinen), jossa on kyse vapaaehtoisista sopimuksista tiettyjen lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden verkkopalveluja koskevien oikeuksien hankkimisen helpottamiseksi, hylättiin, koska sen vaikutus olisi epävarma ja riippuisi sidosryhmien halukkuudesta lisensoida oikeuksia eikä sillä voitaisi taata yhdenmukaista lisensointijärjestelmää. Alkuperämaan periaatteen soveltamista verkkolähetystyksiin tarkasteltiin kahden lainsäädännöllisen vaihtoehdon näkökulmasta: vaihtoehto 2 tarkoittaisi sitä, että soveltamisala koskisi vain lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden verkkopalveluja, jotka ovat alkuperäisten lähetysten kanssa rinnakkaisia (erityisesti simulcasting- ja catch up -palvelut); vaihtoehto 3 tarkoittaisi sitä, että soveltamisalaa laajennettaisiin verkkolähetystyksiin, jotka eivät liity tiettyyn lähetystykeen (webcasting-palvelut). Vaihtoehto 2 pienentäisi merkittävästi kuluja, joita aiheutuu lähetystoimintaa harjoittaville organisaatioille, jotka haluavat laittaa lähetystyensä saataville verkkoon ja maiden rajojen yli. Vaihtoehdossa 3 myös webcasting-lähetystyksiä tekevät organisaatiot hyötyisivät näistä eduista; ottaen kuitenkin huomioon, että webcasting-markkinat ovat vielä kehitysvaiheessa ja verkko-operaattorit voivat helposti vaihtaa päätoimipaikkaansa EU:ssa, tästä vaihtoehdoista aiheutuisi oikeudellista epävarmuutta oikeudenhaltijoille. Lisäksi se voisi johtaa alhaisempaan suojatasoon. Tämän vuoksi vaihtoehto 3 hylättiin. Alkuperämaan periaatteen soveltamista tiettyihin selkeästi määritettyihin lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden verkkopalveluihin (vaihtoehto 2) pidettiin sopivampana vaihtoehtona. Tämä vaihtoehto alentaa rajatylittävistä lähetystyistä aiheutuvia kuluja ja antaa lähetystoimintaa harjoittaville organisaatioille uusia mahdollisuuksia tarjota verkkopalvelujaan maiden rajojen yli erityisesti sellaisen sisällön osalta, joka ei perustu alueelliseen yksinoikeuteen. Siinä ei rajoiteta oikeudenhaltijoiden ja lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden mahdollisuuksia jatkaa alueelliseen yksinoikeuteen perustuvaa oikeuksien lisensointia, noudattaen kuitenkin EU:n ja kansallisen lainsäädännön vaatimuksia.

Televisio- ja radio-ohjelmien digitaalisen edelleenlähetystyksen osalta tarkasteltiin lähtökohtaisen vaihtoehdon lisäksi kahta toimenpidevaihtoehtoa. Vaihtoehdossa 1 oikeuksien pakollinen yhteishallinnointijärjestelmä rajattiin koskemaan vain internetpohjaiseen televisioon perustuvia edelleenlähetystypalveluja ja muita ”suljettujen” sähköisten viestintäverkkojen välityksellä tarjottuja edelleenlähetystypalveluja, kun taas vaihtoehto 2 kattaisi myös avoimen internetin kautta tapahtuvaan jakeluun perustuvat edelleenlähetystypalvelut, kunhan niitä tarjotaan rajatulle määrälle käyttäjiä. Vaikka vaihtoehdossa 2 useammat edelleenlähetystypalvelut hyötyisivät alhaisemmista oikeuksien hankkimiskustannuksista, oikeudenhaltijoiden verkkopalveluja koskevat yksinoikeudet ja jakelustrategiat voisivat vaarantua, mikä johtaisi lisensoinnista saatavien tulojen pienenemiseen. Vaihtoehdosta 1 ei aiheudu tätä vaaraa, sillä useimmat ”suljettujen” sähköisten viestintäverkkojen välityksellä tarjotut edelleenlähetystypalvelut perustuvat tietyllä alueella sijaitseviin olemassa oleviin infrastruktuureihin. Vaihtoehto 1 valittiin parhaaksi vaihtoehdoksi. Sen odotetaan lisäävän kuluttajien valinnanmahdollisuuksia muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetystypalvelujen osalta.

Tämän ehdotuksen kustannus-hyötysuhde on positiivinen. Oikeuksien hankkimiseen liittyvät kustannukset alenevat, mikä parantaa kuluttajien valinnanmahdollisuuksia ilman, että oikeudenhaltijoille aiheutuisi haittaa. Lisäksi ehdotus saattaa tuoda oikeudenhaltijoille uusia lisensointimahdollisuuksia ja lisätuloja.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotuksella alennetaan televisio- ja radio-ohjelmien lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden ja edelleenlähetyspalvelujen tarjoajien kustannuksia, joten sillä olisi myönteisiä vaikutuksia kyseessä olevien alueiden pk-yrityksiin. Sillä arvioidaan myös olevan myönteisiä vaikutuksia oikeudenhaltijoihin ja erityisesti yksittäisiin oikeudenhaltijoihin, mikroyrityksiin ja pk-yrityksiin, jotka eivät pysty hallinnoimaan yksittäisiä lisensointihankkeita useiden eri alueilla sijaitsevien palveluntarjoajien kanssa. Näin ollen ei ole katsottu tarpeelliseksi myöntää vapautuksia mikroyrityksille tai toteuttaa lieventämistoimenpiteitä pk-yritysten eduksi.

Uusien teknologioiden kehittymistä on tarkasteltu huolellisesti ja se on huomioitu tässä ehdotuksessa, jossa keskitytään televisio- ja radio-ohjelmien digitaalisiin edelleenlähetys- ja verkkolähetyspalveluihin. Tietäntyyppiset verkkolähetys- ja edelleenlähetyspalvelut on jätetty tämän ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle pääasiassa markkinoiden tämänhetkiseen kehitykseen liittyvien epävarmuustekijöiden ja tiettyjen palvelujen kehittyvän luonteen vuoksi.

- **Perusoikeudet**

Koska tällä ehdotuksella perustetaan tietäntyyppiin rajatylittäviin verkkolähetys- ja suljetun verkon välityksellä tapahtuviin edelleenlähetyspalveluihin sovellettavia lisensointijärjestelyjä, sillä on rajallinen vaikutus tekijänoikeuteen omistusoikeutena ja elinkeinonvapauteen sellaisina kuin ne on tunnustettu Euroopan unionin perusoikeuskirjan 16 ja 17 artiklassa. Tämän lisäksi ehdotuksella on myönteisiä vaikutuksia sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen, jotka on tunnustettu perusoikeuskirjan 11 artiklassa, sillä se lisää muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien tarjoamista ja vastaanottamista maiden rajat ylittävällä tavalla.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ensimmäinen tietojenkeruukierros olisi järjestettävä asetuksen voimaantulon yhteydessä, jotta saadaan vertailupohja tuleville arvioinneille. Seurannassa olisi keskityttävä televisio- ja radio-ohjelmien rajatylittävään saatavuuteen, josta olisi kerättävä tietoja kahden tai kolmen vuoden välein.

Komissio toteuttaa 6 artiklan mukaisesti asetuksesta uudelleenarvioinnin ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä uudelleentarkastelun aikana tehdyistä havainnoista. Tämä kertomus sisältää arvioinnin asetuksen vaikutuksesta verkossa tarjottavien oheispalvelujen rajatylittävään saatavuuteen. Uudelleenarviointi toteutetaan paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Asetuksen 1 artiklassa määritellään toimenpiteiden kohteena olevat palvelut: verkossa tarjottavat oheispalvelut ja edelleenlähetyspalvelut. Näitä määritelmiä sovelletaan yhdenmukaisesti unionissa.

Asetuksen 2 artiklassa vahvistetaan, että verkossa tarjottavien oheispalvelujen tarjoamisen kannalta olennaiset tekijänoikeustoimet tapahtuvat vain siinä jäsenvaltiossa, johon

lähetysoimintaa harjoittava organisaatio on sijoittautunut. Lähetysoimintaa harjoittavan organisaation päätoimipaikan käsite perustuu unionin lainsäädäntöön.

Asetuksen 3 ja 4 artiklassa säädetään ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvan edelleenlähetysoikeuden käytöstä. Niissä vahvistetaan säännöt, jotka ovat samankaltaisia kuin direktiivin 93/83/EY 9 ja 10 artiklassa vahvistetut, kaapeleitse tapahtuvaa edelleenlähetystä koskevat säännöt. Asetuksen 3 artiklassa jäsenvaltioille annetaan direktiivin 93/83/EY lailla tietty harkintavalta kaapeleitse tapahtuvien edelleenlähetysten osalta. Asetuksen 3 ja 4 artiklaan sisältyy säännöksiä edelleenlähetysten kannalta olennaisten tekijänoikeuden ja lähioikeuksien pakollisesta yhteishallinnointijärjestelmästä, yhteishallinnointiorganisaatioiden tehtäviin liittyvistä oikeudellisista oletamista ja lähetysoimintaa harjoittavien organisaatioiden kaapeleitse tapahtuvaa edelleenlähetystä koskevan oikeuden käytöstä.

Asetuksen 5 artiklassa vahvistetaan siirtymämääräykset.

Komissio toteuttaa 6 artiklan mukaisesti asetuksen uudelleenarvioinnin ja esittää siinä tehdyistä tärkeimmistä havainnoista kertomuksen. Tässä artiklassa jäsenvaltiot veloitetaan toimittamaan komissiolle kaikki sen kertomuksen laatimista varten tarvitsemat tiedot.

Asetuksen 7 artikla sisältää loppusäännökset eli asetuksen voimaantulo- ja soveltamispäivämäärän.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden tiettyihin verkkolähetyksiin ja televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetysiin sovellettavien tekijänoikeuden ja lähioikeuksien käyttämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹³,ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹⁴,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sisämarkkinoiden toiminnan edistämiseksi on tarpeen mahdollistaa muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien laajempi levitys käyttäjien hyödyksi kaikkialla unionissa helpottamalla kyseisten ohjelmien lähetyksiin sisältyvien teosten ja muun suojatun aineiston tekijänoikeuden ja lähioikeuksien lisensointia. Televisio- ja radio-ohjelmilla on tärkeä asema kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden, sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja tiedonsaannin parantamisessa.
- (2) Digitaalisten teknologioiden ja internetin kehittyminen on mullistanut televisio- ja radio-ohjelmien jakelun ja saatavuuden. Käyttäjät haluavat yhä useammin pääsyn sekä suoriin että tilattaviin lähetyksiin hyödyntämällä niin perinteisiä kanavia, kuten satelliitin tai kaapelin välityksellä tapahtuvia lähetyksiä, kuin verkkopalveluja. Omien televisio- ja radio-ohjelmiansa lisäksi lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot tarjoavatkin yhä enemmän lähetyksen oheismateriaalina tarjottavia verkkopalveluja, kuten rinnakkaislähetyspalveluja (simulcasting) ja ns. catch up -palveluja. Edelleenlähetyspalvelujen tarjoajat, jotka yhdistävät televisio- ja radio-ohjelmien lähetyksiä paketeiksi ja tarjoavat niitä muuttamattomina ja lyhentämättöminä käyttäjille samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa, käyttävät useita edelleenlähetystekniikoita, joita ovat mm. kaapeli, satelliitti, digitaalinen maanpäällinen verkko, sisäinen internetprotokollaan perustuva verkko tai matkaviestinverkko sekä avoin internet. Niin kotijäsenvaltiosta kuin muista unionin jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien lähetyksen kysyntä kasvaa

¹³ EUVL C , , s. .¹⁴ EUVL C , , s. .

paitsi yleisesti mutta myös unionin kielellisten vähemmistöjen keskuudessa ja muussa kuin kotijäsenvaltioissaan asuvien EU:n kansalaisten keskuudessa.

- (3) Unionissa on olemassa useita esteitä lähetysten oheismateriaalina tarjottavien verkkopalvelujen ja edelleenlähetysohjelmien tarjoamiselle ja sen myötä televisio- ja radio-ohjelmien vapaalle levittämiseksi. Lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot lähettävät päivittäin useiden tuntien ajan poliittisia, uutis-, kulttuuri-, dokumentti- tai viihdeohjelmia. Näissä ohjelmissa on paljon erilaista sisältöä, kuten musiikkiteoksia tai audiovisuaalisia, kirjallisia tai graafisia teoksia, jotka ovat unionin lainsäädännön nojalla tekijänoikeudella ja/tai lähioikeuksilla suojattuja. Tämä johtaa monimutkaiseen prosessiin oikeuksien hankkimiseksi useilta oikeudenhaltijoilta ja teosten ja muun suojatun aineiston eri luokkia varten. Oikeudet on usein saatava lyhyessä ajassa, erityisesti kun kyse on uutisten tai ajankohtaislähetysten kaltaisten ohjelmien valmistelusta. Jotta verkkopalvelut olisivat käytettävissä yli maiden rajojen, lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden on saatava vaaditut oikeudet teosten ja muun suojatun aineiston käyttöön kaikilla asianomaisilla alueilla, mikä hankaloittaa edelleen oikeuksien hankkimista.
- (4) Edelleenlähetysohjelmien tarjoajilla, jotka tarjoavat yleensä useita erilaisia ohjelmia, joissa käytetään edelleenlähetysohjelmien televisio- ja radio-ohjelmiin sisältyviä keskenään erilaisia teoksia ja muuta suojattua aineistoa, on vain hyvin vähän aikaa tarvittavien lisenssien hankkimiseen, ja niille aiheutuukin merkittävä taakka oikeuksien hankkimisesta. Oikeudenhaltijoiden kannalta on olemassa myös riski siitä, että niiden teoksia tai muuta suojattua aineistoa käytetään ilman lupaa tai rahallista korvausta.
- (5) Teosten ja muun suojatun aineiston oikeudet on yhdenmukaistettu muun muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/29/EY¹⁵ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2006/115/EY¹⁶.
- (6) Neuvoston direktiivillä 93/83/ETY¹⁷ helpotetaan valtioiden rajat ylittävää satelliittivälitystä ja muista unionin jäsenvaltioista tulevien televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähettämistä kaapeleitse. Direktiivin säännökset lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden lähetyksistä koskevat vain satelliittilähetyksiä, eikä niitä sen vuoksi sovelleta lähetysten oheismateriaalina tarjottaviin verkkopalveluihin, ja säännökset muista jäsenvaltioista tulevien televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetyksistä koskevat vain samanaikaisia, muuttamattomia ja lyhentämättömiä kaapeleitse tai mikroaalloilla tehtäviä edelleenlähetyksiä, eivätkä ne kata muiden teknologioiden välityksellä tehtäviä samanaikaisia, muuttamattomia ja lyhentämättömiä edelleenlähetyksiä.
- (7) Sen vuoksi lähetysten oheismateriaalina tarjottavien verkkopalvelujen ja muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetysohjelmien tarjoamista maiden rajojen yli olisi helpotettava mukauttamalla kyseisen toiminnan

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY, annettu 22 päivänä toukokuuta 2001, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa (EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10–19).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/115/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 28–35).

¹⁷ Neuvoston direktiivi 93/83/ETY, annettu 27 päivänä syyskuuta 1993, tiettyjen satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavien tekijänoikeutta sekä lähioikeuksia koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta (EYVL L 248, 6.10.1993, s. 15–21).

kannalta olennaisten tekijänoikeuden ja lähioikeuksien käyttämistä koskevaa oikeudellista kehystä.

- (8) Tämän asetuksen kohdealaan kuuluvat verkossa tarjottavat oheispalvelut ovat niitä lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden tarjoamia palveluita, joilla on lähetykseen nähden selkeä toissijainen suhde. Niitä ovat palvelut, joilla annetaan pääsy televisio- ja radio-ohjelmiin lineaarisella tavalla samanaikaisesti lähetyksen kanssa, ja palvelut, joilla annetaan pääsy televisio- ja radio-ohjelmiin määrättyksi ajaksi siitä, kun lähetystoimintaa harjoittava organisaatio on ne lähettänyt (ns. catch-up-palvelut). Verkossa tarjottaviin oheispalveluihin kuuluvat myös palvelut, joilla annetaan pääsy aineistoon, jolla lähetystoimintaa harjoittavan organisaation televisio- ja radio-ohjelmälähetyksiä monipuolistetaan tai käsitellään muulla tavalla yksityiskohtaisemmin. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi ohjelman sisällön esikatselua, laajentamista, täydentämistä tai toistoa. Pääsystä televisio- tai radio-ohjelmiin sisällytettyihin yksittäisiin teoksiin tai muuhun suojattuun aineistoon ei pidä katsoa verkossa tarjottavaksi oheispalveluksi. Pääsystä teoksiin tai muuhun suojattuun aineistoon erillään lähetyksestä, kuten palveluja pääsystä antamiseksi musiikkiteoksiin, audiovisuaalisiin teoksiin, musiikkialbumeihin tai -videoihin, ei myöskään katsota verkossa tarjottavaksi oheispalveluksi.
- (9) Jotta voidaan helpottaa oikeuksien hankkimista verkossa tarjottavien oheispalvelujen tarjoamiseksi maiden rajojen yli, on tarpeen vahvistaa alkuperämaan periaate tekijänoikeuden ja lähioikeuksien sellaisia käyttötapauksia varten, jotka tapahtuvat verkossa tarjottavien oheispalvelujen tarjoamisen, saataville laittamisen tai käyttämisen aikana. Alkuperämaan periaatetta olisi sovellettava yksinomaan oikeudenhaltijoiden (tai oikeudenhaltijoita edustavien tahojen, kuten yhteisvalvontaorganisaatioiden) ja lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden väliseen suhteeseen ja vain verkossa tarjottavan oheispalvelun tarjoamista, saataville laittamista tai käyttöä varten. Alkuperämaan periaatetta ei pitäisi soveltaa mihinkään myöhempään sellaisen sisällön toistamiseen tai yleisölle välittämiseen, joka on suojattu tekijänoikeudella tai lähioikeuksilla ja joka sisältyy verkossa tarjottavaan oheispalveluun.
- (10) Koska verkossa tarjottavan oheispalvelun tarjoamisen, saataville laittamisen tai käytön katsotaan tapahtuvan vain siinä jäsenvaltiossa, jossa lähetystoimintaa harjoittavan organisaation päätoimipaikka sijaitsee, mutta palveluja voidaan tosiasiaassa tarjota maiden rajojen yli muihin jäsenvaltioihin, on tarpeen varmistaa, että oikeuksista maksettavaa korvausta määritettäessä osapuolet ottavat huomioon kaikki verkossa tarjottavan oheispalvelun muuttajat, kuten palvelun ominaisuudet, yleisön (niin lähetystoimintaa harjoittavan organisaation päätoimipaikkana olevassa jäsenvaltiossa kuin muissa jäsenvaltioissa, joissa palvelu on saatavilla ja sitä käytetään) ja kieliversion.
- (11) Sopimusvapauden periaatteen ansiosta on mahdollista jatkaa niiden oikeuksien käytön rajoittamista, joihin tässä asetuksessa vahvistettu alkuperämaan periaate vaikuttaa, erityisesti niiltä osin kuin on kyse tietyistä lähettämistekniikoista tai tietyistä kieliversioista, edellyttäen kuitenkin, että kyseisten oikeuksien käytön rajoittaminen tapahtuu unionin lainsäädännön mukaisesti.
- (12) Satelliitin, maanpäällisen verkon, sisäiseen internetprotokollaan perustuvan verkon, matkaviestinverkon ja vastaavien verkkojen välityksellä tarjottavat edelleenlähetysohjelmien tarjoajien palvelut vastaavat kaapelin välityksellä edelleenlähetysohjelmien tarjoajien palveluja niiden tarjotessa yleisön

vastaanotettavaksi toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevaa televisio- tai radio-ohjelmaa muuttamattomana ja lyhentämättömänä samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa ja kun alkuperäinen lähetys on tarkoitettu yleisön vastaanotettavaksi ja se lähetetään johtimitse tai vapaasti etenevillä radioaalloilla, satelliittivälitys mukaan luettuna ja verkkolähetykset pois luettuina. Niiden olisi sen vuoksi kuuluttava tämän asetuksen soveltamisalaan, ja niihin olisi sovellettava mekanismia, jolla otetaan käyttöön oikeuksien pakollinen yhteishallinnointijärjestelmä. Edelleenlähetykspalvelut, joita tarjotaan avoimen internetin välityksellä, olisi jätettävä tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle erilaisten ominaisuuksiensa vuoksi. Ne eivät ole yhteydessä mihinkään tiettyyn infrastruktuuriin, ja niillä on esimerkiksi kaapeliverkkoon tai sisäiseen internetprotokollaan perustuvaan verkkoon verrattuna rajalliset valmiudet kontrolloidun ympäristön varmistamiseksi.

- (13) Oikeusvarmuuden takaamiseksi satelliitin, maanpäällisen verkon, sisäiseen internetprotokollaan perustuvan verkon, matkaviestinverkon ja vastaavien verkkojen välityksellä toimivien edelleenlähetykspalvelujen tarjoajille ja eroavaisuuksien poistamiseksi mainittuja edelleenlähetykspalveluja koskevasta kansallisesta lainsäädännöstä, olisi sovellettava direktiivissä 93/83/ETY vahvistettuja, kaapelin välityksellä tapahtuvan edelleenlähetyksen sääntöjä vastaavia sääntöjä. Mainitussa direktiivissä vahvistettuihin sääntöihin sisältyy velvoite edelleenlähetykspalvelun tarjoajan hakeman luvan antamisesta tai sen epäämisestä yhteishallinnointiorganisaation välityksellä. Tämä ei vaikuta direktiivin 2014/26/EU¹⁸ soveltamiseen erityisesti niiden säännösten osalta, jotka koskevat oikeudenhaltijan oikeutta valita, hallinnoidaanko tämän oikeuksia yhteishallinnointiorganisaation välityksellä.
- (14) Lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden oikeudet omiin lähetyksiinsä, oikeudet ohjelmien sisältöön mukaan luettuina, olisi jätettävä edelleenlähetyksiin sovellettavan oikeuksien pakollisen yhteishallinnointijärjestelmän ulkopuolelle. Edelleenlähetykspalvelujen tarjoajilla ja lähetystoimintaa harjoittavilla organisaatioilla on yleensä kaupallinen yhteys, joten edelleenlähetykspalvelujen tarjoajat tietävät, mistä lähetystoimintaa harjoittavasta organisaatiosta on kyse, ja oikeuksien selvittäminen lähetystoimintaa harjoittavan organisaation kanssa on siksi verrattain yksinkertaista. Hankkiessaan tarvittavat lisenssit lähetystoimintaa harjoittavilta organisaatioilta edelleenlähetykspalvelujen tarjoajat pääsevät vähemmällä kuin hankkiessaan lisenssejä televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetyksiin sisältyvien teosten ja muun suojatun aineiston oikeudenhaltijoilta. Lisensointiprosessia ei siksi ole tarpeen yksinkertaistaa lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden hallussa olevien oikeuksien osalta.
- (15) Sen estämiseksi, että alkuperämaan periaatetta kierrettäisiin verkossa tarjottavan oheispalvelun ja sen saataville laittamisen ja käytön kannalta olennaisten tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevien voimassa olevien sopimusten kestoaikaa pidentämällä, alkuperämaan periaatetta olisi sovellettava myös voimassa oleviin sopimuksiin mutta kuitenkin siirtymäaikaa noudattaen.
- (16) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Vaikka edelleenlähetykspalvelujen osalta yleisölle välittämisen oikeuden käyttämisen edellytyksenä oleva pakollinen

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/26/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensioinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla (EUVL L 84, 20.3.2014, s. 72–98).

yhteishallinnointijärjestelmä voi häiritä oikeudenhaltijoiden oikeuksien käyttämistä, on tarpeen säätää tällaisesta ehdosta kohdennetusti tiettyjen palvelujen osalta ja niin, että voidaan edistää televisio- ja radio-ohjelmien levittämistä maiden rajojen yli helpottamalla kyseisten oikeuksien hankintaa.

- (17) Jotta verkossa tarjottavien oheispalvelujen tarjoamista maiden rajojen yli ja muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähettämisen edistämistä koskeva tavoite voitaisiin saavuttaa, on asianmukaista antaa asetukset, jota sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa. Asetus on tarpeen sen varmistamiseksi, että sääntöjä sovelletaan yhdenmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa ja ne tulevat voimaan samanaikaisesti kaikkien kyseessä olevien lähetysten ja edelleenlähetyksen osalta. Soveltamalla asetusta suoraan vähennetään oikeudellista hajanaisuutta ja lisätään yhdenmukaisuutta ottamalla käyttöön yhdenmukaistetut säännöt, joilla edistetään muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien vapaata liikkuvuutta.
- (18) Asetusta olisi tarkistettava sen oltua voimassa tietyn ajan, jotta voidaan arvioida muun muassa sitä, missä määrin verkossa tarjottavien oheispalvelujen tarjoaminen maiden rajojen yli on kasvanut EU:n kuluttajien hyödyksi ja unionin kulttuurista monimuotoisuutta kehittäväällä tavalla.
- (19) Koska jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli edistää verkossa tarjottavien oheispalvelujen tarjoamista maiden rajojen yli ja muista jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähettämistä, vaan tavoitteet voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteen saavuttamiseksi. Verkossa tarjottavien oheispalvelujen tarjoamiseksi maiden rajojen yli tässä asetuksessa vahvistetaan mekanismi, jolla helpotetaan tekijänoikeuden ja lähioikeuksien hankkimista. Tässä asetuksessa lähetystoimintaa harjoittavia organisaatioita ei velvoiteta tarjoamaan kyseisiä rajatylittäviä palveluja. Tässä asetuksessa ei myöskään velvoiteta edelleenlähetysoikeuksien tarjoajia sisällyttämään palveluihinsa muista jäsenvaltioista peräisin olevia televisio- tai radio-ohjelmia. Tämä asetukset koskee pelkästään tiettyjen edelleenlähetysoikeuksien käyttöä siinä määrin kuin on tarpeen kyseisiin palveluihin liittyvien tekijänoikeuden ja lähioikeuksien lisensoinnin yksinkertaistamiseksi ja vain muista unionin jäsenvaltioista peräisin olevien televisio- ja radio-ohjelmien osalta,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- (a) ’verkossa tarjottavalla oheispalvelulla’ verkkopalvelua, joka koostuu sellaisten radio- ja televisio-ohjelmien tarjoamisesta yleisölle lähetystoimintaa harjoittavan organisaation toimesta tai sen valvonnassa ja vastuulla samanaikaisesti tai määrätyn ajan sen jälkeen, kun lähetystoimintaa harjoittava organisaatio on lähettänyt ne, sekä kaikesta lähetystoimintaa harjoittavan organisaation tuottamasta tai sille tuotetusta materiaalista, joka toimii kyseessä olevan lähetyksen oheismateriaalina;

- (b) 'edelleenlähetyskellä' johtimitse tai vapaasti etenevillä radioaalloilla, satelliittivälitys mukaan luettuna ja verkkolähetykset pois luettuina, lähetettävän, yleisön vastaanotettavaksi tarkoitetun toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevan alkuperäisen televisio- tai radiolähetysten samanaikaista, muuttamatonta ja lyhentämätöntä yleisön vastaanotettavaksi tarkoitettua edelleenlähetystä, lukuun ottamatta direktiivissä 93/83/ETY määriteltyä edelleenlähetystä kaapeleitse sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/2120¹⁹ määriteltyä internetyhteyspalvelun välityksellä tehtävää edelleenlähetystä, edellyttäen, että edelleenlähetys tehdään muun kuin alkuperäisen lähetysten lähettäjänä toimineen lähetystoimintaa harjoittavan organisaation toimesta tai sen valvonnassa ja vastuulla.

2 artikla

Alkuperämaan periaatteen soveltaminen verkossa tarjottaviin oheispalveluihin

- (1) Lähetystoimintaa harjoittavan organisaation toimesta tai sen valvonnassa ja vastuulla verkossa tarjottavan oheispalvelun yleisölle välittämisen ja saataville laittamisen sekä verkossa tarjottavan oheispalvelun tarjoamisen, saataville laittamisen tai käytön edellytyksenä olevan lähetysten toisintamisen katsotaan näiden toimintojen kannalta olennaisten tekijänoikeuden ja lähioikeuksien käyttöä varten tapahtuvan vain siinä jäsenvaltiossa, jossa lähetystoimintaa harjoittavan organisaation päätoimipaikka sijaitsee.
- (2) Määritettäessä 1 kohdassa vahvistetun alkuperämaan periaatteen soveltamisalaan kuuluvista oikeuksista maksettavan korvauksen määrää osapuolten on otettava huomioon kaikki verkossa tarjottavaan oheispalveluun liittyvät muuttujat, kuten palvelun ominaisuudet, yleisö ja kieliversio.

3 artikla

Muiden oikeudenhaltijoiden kuin lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden edelleenlähetysoikeuksien käyttö

- (1) Muut tekijänoikeuden ja lähioikeuksien haltijat kuin lähetystoimintaa harjoittavat organisaatiot voivat käyttää oikeuttaan, jonka nojalla lupa edelleenlähetämiseen voidaan antaa tai evätä vain yhteishallinnointiorganisaation välityksellä.
- (2) Jos oikeudenhaltija ei ole siirtänyt 1 kohdassa tarkoitetun oikeuden hallinnointia yhteishallinnointiorganisaatiolle, pidetään sitä yhteishallinnointiorganisaatiota oikeutettuna hallinnoimaan oikeudenhaltijan oikeuksia, joka valvoo samaan lajiin kuuluvia oikeuksia sen jäsenvaltion alueella, jolle edelleenlähetyspalvelun tarjoaja haluaa hankkia edelleenlähetysoikeudet.
- (3) Jos tähän lajiin kuuluvia oikeuksia kyseessä olevan jäsenvaltion alueella hallinnoivia yhteishallinnointiorganisaatioita on useita, oikeudenhaltija voi itse valita yhteishallinnointiorganisaation, jonka tehtävänä oikeudenhaltijan oikeuksien hallinnointia on pidettävä. Jos oikeudenhaltija ei tällaisessa tilanteessa tee valintaa, se jäsenvaltio, jonka alueelle edelleenlähetyspalvelujen tarjoaja haluaa hankkia edelleenlähetysoikeudet, määrää yhteishallinnointiorganisaation, jonka tehtävänä oikeudenhaltijan oikeuksien hallinnointia on pidettävä.

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2120, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, avointa internetyhteyttä koskevista toimenpiteistä ja yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annetun direktiivin 2002/22/EY sekä verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annetun asetuksen (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta (EUVL L 310, 26.11.2015, s. 1).

- (4) Oikeudenhaltijalla on oltava samat oikeudet ja velvoitteet, jotka johtuvat edelleenlähetysoikeuden tarjoajan ja sen yhteishallinnointiorganisaation välisestä sopimuksesta, jonka tehtävänä oikeudenhaltijan oikeuksien hallinnointia on pidettävä, kuin niillä oikeudenhaltijoilla, jotka ovat antaneet oikeuksiensa puolustamisen kyseisen yhteishallinnointiorganisaation tehtäväksi, ja oikeudenhaltijan on voitava vedota näihin oikeuksiinsa kyseessä olevan jäsenvaltion vahvistamassa määräajassa, jonka on oltava vähintään kolme vuotta oikeudenhaltijan teoksen tai muuta suojattua aineistoa sisältävän edelleenlähetyksen päivämäärästä.
- (5) Jäsenvaltio voi säätää, että jos oikeudenhaltija antaa luvan teoksen tai muun suojatun aineiston alkuperäiseen lähetykseen kyseisen jäsenvaltion alueella, oikeudenhaltijan on katsottava suostuneen olemaan käyttämättä edelleenlähetystä koskevia oikeuksiaan yksilöllisesti ja suostuneen oikeuksien käyttöön tämän asetuksen mukaisesti.

4 artikla

Lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden edelleenlähetysoikeuksien käyttö

Edellä olevaa 3 artiklaa ei sovelleta lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden omia lähetyksiä koskeviin oikeuksiin siitä riippumatta, ovatko kyseiset oikeudet niiden omia vai ovatko tekijänoikeuden tai lähioikeuksien haltijat siirtäneet kyseiset oikeudet niille.

5 artikla

Siirtymäsäännökset

Verkossa tarjottavan oheispalvelun aikana tapahtuvan yleisölle välittämisen ja saataville laittamisen kannalta sekä verkossa tarjottavan oheispalvelun tarjoamisen, saataville laittamisen tai käytön edellytyksenä olevien lähetysten toisintamisen kannalta olennaisten tekijänoikeuden ja lähioikeuksien käyttöä koskeviin sopimuksiin, jotka ovat voimassa [*the date mentioned in Article 7(2), to be inserted by OPOCE*], sovelletaan 2 artiklaa [*the date mentioned in Article 7(2) + 2 years, to be inserted by OPOCE*] alkaen, jos ne raukeavat kyseisen päivämäärän jälkeen.

6 artikla

Uudelleentarkastelu

- (1) Komissio tarkastelee tätä asetusta uudelleen viimeistään [*3 years after the date mentioned in Article 7(2) to be inserted by OPOCE*] ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä uudelleentarkastelun aikana tehdyistä havainnoista.
- (2) Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki 1 kohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot.

7 artikla

Loppusäännökset

- (1) Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
- (2) Sitä sovelletaan [*6 months following the day of its publication, to be inserted by OPOCE*] alkaen.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja